

[Aksel Larsen.]

dat fra rigsdagen. Resultatet af, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) dengang var godtroende eller lod, som om han var godtroende, det har vi nu: regeringen har på forhånd bundet Danmark, og det, der forelægges her, er en rent formel godkendelse af den afgørelse, som er truffet. Det, der foregår her, er, at rigsdagen, ligesom i mangfoldige andre tilfælde, degraderes til ikke at være folkets suveræne højborg, men et ekspeditionskontor for en udemokratisk regering.

Naturligvis vil regeringen sige, at den har sikret sig, at den har flertal på rigsdagen, og at den har spurgt det udenrigspolitiske nævn. Jeg må gentage, at det udenrigspolitiske nævn ikke på nogen måde er kompetent til at repræsentere rigsdagen eller at træffe afgørelse på rigsdagens vegne. Det har intet mandat. Regeringen kan rådføre sig med det udenrigspolitiske nævn, hvis forhandlinger er hemmelige, men den kan ikke lade det udenrigspolitiske nævn træde i stedet for rigsdagen. Det gjorde man ikke desto mindre i dette tilfælde, som man har gjort det i så mange tilfælde før. Jeg kan nævne en hel række af dem. Jeg skal indskrænke mig til at erindre om nogle af de mest betydningsfulde og aktuelle.

Jeg kan her ikke forbigå den måde, hvorpå man vedtog Marshallplanen i rigsdagen, hvor man ganske vist ikke på forhånd formelt havde bundet Danmark, men hvor man behandlede rigsdagen som et ekspeditionskontor, og hvor rigsdagen lod sig degradere dertil, ved at den i løbet af to dage ordnede den historie uden at have fået lejlighed til alvorligt at overveje den, og uden at rigsdagens medlemmer — det må man vel sige — anede, hvad det drejede sig om.

På lignende måde optrådte man, da det gjaldt Atlantpagten. Senere gennemførte man kronesenkning uden på nogen måde at spørge rigsdagen. Uden at spørge rigsdagen godkendte man Bruxellesbeslutningen om Vesttysklands oprustning og Eisenhowerkommandoen i Europa. Og på samme udemokratiske måde stemte man for at stemple Kina som aggressor og for sanktioner imod Kina. Uden at rigsdagen fik lejlighed til forud at diskutere sagen eller afgøre den, stemte man for den såkaldte Achesonplan. Og på samme vis traf man en afgørelse om, at Danmark i overensstemmelse med Achesonplanen skulle stille en væbnet dansk styrke til FN's rådighed. Dette skete til trods for, at udenrigsministeren personligt havde erklæret overfor repræsentanter for det kommunistiske parti, at regeringen ikke

i denne sag på nogen som helst måde ville foregribe rigsdagens afgørelsesret, og at der ikke ville blive givet noget løfte eller indgået nogen forpligtelse, før sagen havde været offentligt debatteret her i rigsdagen. På samme måde forholder man sig, når det drejer sig om tropper til Korea.

Det er sikkert rigtigt, at man til sin tid vil komme med et formelt forslag, og at man sikrer sig dets gennemførelse i kraft af den automatiske majoritet, ligesom det er sikkert, at man gennem regeringens offentlige udtalelser, navnlig gennem udenrigsministerens udtalelser, da han var i Amerika, har bundet Danmark, har afgjort spørgsmålet sådan, at rigsdagen ikke mere har sin frihed. Det samme var tilfældet med denne forholdsordre for militæret og hjemmeværnet, som regeringen fornylig har udsendt, og som er så vidtrækkende, at den endogså antaster, hvad der står i grundloven; ikke desto mindre har det behaget regeringen at udsende den uden at forelægge den for rigsdagen.

Det, jeg her siger, skal ikke opfattes som udtryk for en tro på, at den nuværende rigsdag med det nuværende rigsdagsflertal kunne tænkes at ville gå imod disse ting, men det er et udtryk for, at det i hvert fald ville være sundt, om disse spørgsmål blev offentligt diskuteret her på rigsdagen i dets to ting, før beslutning blev truffet, fordi der dog så var mulighed for, at befolkningen kunne nå at reagere og gøre sin indflydelse gældende overfor rigsdagens medlemmer og rigsdagens partier, og var en svag mulighed for, at afgørelserne så blev anderledes.

De partier og denne regering, der optræder på denne måde har den dristighed, som gjort ved forelæggelsen i går af udenrigsministeren og i dag i særdeleshed af det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, at stemple sig selv som demokratiske. Jeg synes, at kendsgerningerne taler deres temmelig tydelige sprog om, hvordan det forholder sig med disse partiers kærlighed til demokratiet, til demokratiets grundlov.

Nu behandler vi her forslaget om, at Tyrkiet og Grækenland skal optages i Atlantpagten. Da det kom på tale, udbasunerede regeringen, at det var den en skarp modstander af, og lige indtil mødet i Ottawa var trådt sammen, fastholdt den i alle sine offentlige udtalelser, at den var modstander af Tyrkiets og Grækenlands optagelse. Ikke desto mindre stemte udenrigsministeren for indbydelsen til Tyrkiet og Grækenland. Og hvormed motiveres hans omslag? Ja, såvidt jeg ved nøje studium af forelæggelsestalen kan se, er der to motiver. Det ene lyder i al sin storladne enkelthed sådan: Hvis Danmark